

Vključevanje mladih na podeželju v oblikovanje politik po Evropi

Co-funded by
the European Union

Rural
Youth
Forward

Kaj boste našli v publikaciji :

- Jasne definicije ključnih pojmov, kot sta "podeželska mladina" in "participacija mladih" in zakaj so pomembni zate.
- Pregled evropskih politik, ki so namenjene podpori mladim na podeželju in kako vplivajo na vas v lokalnih skupnostih.
- Vpogledi v to, kako se mladi po Evropi trenutno vključujejo v odločanje in predstavitev glavnih ovir, s katerimi se srečujejo.
- Navdihujoči primeri uspešnih praks — od programa European Youth Village do skupnosti LEADER in Podeželskega parlamenta mladih.
- Nove smernice in priložnosti, kot sta digitalni aktivizem in lokalna gibanja, ki lahko pomagajo premagati tradicionalne ovire.
- Analiza organizacij in struktur, namenjenih mladim — ali dejansko krepijo glasove podeželja ?
- Konkretna priporočila za odločevalce, mladinske organizacije, lokalne oblasti in evropske institucije, da resnično podprejo vašo participacijo.

Zakaj ta publikacija ?

Želeli smo bolje razumeti, kako se podeželska mladina po Evropi vključuje v svoje skupnosti, s katerimi ovirami se soočajo in kako jih premagujejo. Pri tem se nismo zanašali zgolj na obstoječe raziskave — neposredno smo govorili z mladimi iz različnih evropskih držav. Mladi so skozi pogovore delili osebne izkušnje, izzive in upanja ter tako pričarali jasnejšo sliko participacije mladih s podeželja danes.

Ste vedeli, da skoraj tretjina prebivalstva Evrope živi na podeželju? Kljub temu so mladi s podeželja pogosto nevidni, ko se sprejemajo odločitve o njihovi skupnosti in prihodnosti. Mladi, ki prihajajo iz ruralnih območji, se vse pogosteje selijo v mesta, tisti, ki ostanejo, pa se soočajo s posebnimi izzivi, kot so omejen dostop do zaposlitve, manj priložnosti in občutek, da jih odločevalci ne slišijo v primerjavi z vrstniki iz mest.

Ta publikacija poglobljeno raziskuje, kako je dejansko biti mlad na podeželju in sodelovati v odločanju, od sej v krajevnem svetu, do vplivanja na evropsko politiko. Evropske institucije so v zadnjem času začele prepoznavati, da je glas mladih s podeželja izjemno pomemben. Primer, ki to dokazuje: EU-jeva Strategija za mlade zdaj eksplicitno daje prednost podeželski mladini, kar je pomemben korak naprej. Podobno je Svet Evrope nedavno sprejel priporočila posebej za opolnomočenje mladih v podeželskih skupnostih. Vseeno pa šteje predvsem to, kako se te ideje uresničujejo lokalno — v krajevnih skupnostih, občinah, mladinskih svetih ali celo skozi proteste in aktivizem.

Mladi v vaseh in manjših mestih lahko igrajo ključno vlogo pri gradnji mostov med razdeljenimi skupnostmi in večjimi institucijami, še posebej v času, ko demokracija po Evropi doživlja izzive. Glas, ki izhaja iz lokalnega okolja in je ob enem povezan s svetom, ima moč oblikovati prihodnost.

Ta publikacija združuje glasove, izzive, rešitve in upanja mladih s podeželja, kot si ti. S prikazom resničnih izkušenj, skupaj s praktičnimi rešitvami želimo spodbuditi bolj smiselno, vključujočo in upravljanje ter odločanje v rokah mladih v vsakem kotičku podeželske Evrope.

Kdo so mladi s podeželja?

Mladi s podeželja so mladi, ki živijo izven velikih mest – v vaseh, majhnih mestih ali v odmaknjenih območjih. Na teh območjih se pogosto ukvarjajo s kmetijstvom, gozdarstvom ali ribištvom in se soočajo z izzivi, kot je omejen dostop do storitev. Določbe se razlikujejo med državami, vendar imajo ruralna območja navadno manj prebivalcev in so oddaljena od urbanih središč.

Kaj je mladinska participacija?

Participacija mladih pomeni, da mladi aktivno oblikujejo svoje skupnosti in svojo prihodnost. Vključuje:

- **Formalno:** glasovanje, članstvo v političnih strankah, kandidiranje na volitvah
- **Strukturirano:** mladinski sveti, svetovalni odbori
- **Neformalno:** prostovoljstvo, aktivizem, spletne kampanje

Zakaj je to pomembno?

Sodelovanje mladih je ključno za aktivno demokracijo – še posebej na podeželju. S tem ko so mladi vključeni, pomagajo soustvarjati smiselne rešitve, ki delujejo: nove avtobusne linije, nove mladinske prostore ali uresničevanje lokalnih pobud. Če njihove glasove prezremo, se težave, kot sta odseljevanje in neenakost, samo še poglobijo. Mladi s podeželja se pogosto soočajo z večjimi tveganji – revščino, izključenostjo, manjšimi priložnostmi, saj njihov glas pri oblikovanju politik pogosto manjka.

Širši pogled:

Mladi s podeželja so ključni za reševanje največjih evropskih izzivov – podnebnih ukrepov, trajnostnega kmetijstva in regionalnega razvoja. Opolnomočenje mladih ni le vprašanje pravičnosti, temveč je ključno za prihodnost Evrope.

Kaj Evropa dela za mlade na podeželju?

Ključne politike in programi, ki podpirajo participacijo mladih na podeželju

Svet
Evrope

2025

Sprejel je svojo prvo politiko za mlade na podeželju, s čimer je priznal njihovo vlogo pri zaščiti demokracije in spodbudil nacionalne ukrepe.

Zagotavlja, da se lahko mladi na podeželju udeležujejo mednarodnih izmenjav, prostovoljstva in izobraževanj – s čimer pridobivajo samozavest in veščine za aktivno sodelovanje v lokalnih skupnostih.

Erasmus+
in
Evropski
solidarnostni
korpuz

2020

Vlade držav EU so se zavezale k zmanjševanju razlik med podeželjem in mesti, izboljševanju storitev ter podpiri mladim na podeželju na področjih, kot so državljanstvo, podjetništvo in prostovoljstvo.

Zaključki
Sveta EU

2040

Spodbuja mlade, da »ostanejo, se vrnejo in so uspešni« na podeželju, z orodji, kot sta Podeželski pakt in nacionalne mladinske skupščine.

Dolgoletna vizija
za podeželska
območja

Strategija
EU za mlade
2019–2027

Vključuje cilj za mlade #6: Napredek mladih na podeželju, katerega cilj je izboljšati podeželsko infrastrukturo, dostop do zaposlitve, izobraževanje in vključevanje mladih v proces odločanja.

Druge pobude:

- **Predsedstva EU** so izpostavila vprašanja mladih s podeželja, kot so duševno zdravje in izobraževanje.
- **Skupna kmetijska politika (SKP)** podpira mlade podjetnike s podeželja.
- **Evropski parlament podeželske mladine** daje glas mladim s podeželja.
- **Garancije za mlade** pomagajo mladim na podeželju pri dostopu do zaposlitve in usposabljanj.
- **Digitalna desetletka** si prizadeva za popolno pokritost podeželskih območij z internetom do leta 2025.

Politike torej obstajajo – a lokalno delovanje je tisto, kar prinaša resnične spremembe.

Participacija mladih na podeželju danes

Kaj se zares izvaja?

Podeželska mladina po vsej Evropi se vključuje na različne načine – nekateri formalno, mnogi neformalno. Vendar pa se stopnje sodelovanja močno razlikujejo glede na lokalno podporo in možnosti.

1

Formalna politična participacija

Glasovanje in politično sodelovanje sta na podeželju običajno nižja. Veliko mladih na podeželju se počuti prezrte s strani politikov, kar jih odvrča od vključevanja.

2

Mladinski sveti in svetovalna telesa

Tam, kjer obstajajo mladinski sveti, pomagajo mladim vzpostaviti povezavo z lokalno oblastjo. Brez njih se sodelovanje pogosto seli v neformalne aktivnosti.

3

Neformalna participacija in vključevanje v skupnost

Mladi na podeželju so pogosto najbolj dejavni skozi prostovoljstvo, organizacijo lokalnih dogodkov ali pri ustvarjanju skupnostnih pobud – tudi če te niso uradno priznane.

4

Digitalna participacija

Družbena omrežja in spletna orodja pomagajo mladim na podeželju ostati vključeni in izraziti svoj glas – tudi iz oddaljenih območij.

Veliko mladim na podeželju je skupnost zelo pri srcu, a pogosto čutijo, da njihovo prizadevanje ostaja neopaženo. Tam, kjer obstaja podpora – kot so mladinski prostori ali odprti odločevalci – sodelovanje raste. Brez te podpore pa zanimanje hitro upade..

Mladi na podeželju so dejavni, a pogosto nevidni za odločevalce. Z boljšo podporo in strukturami je njihov potencial za oblikovanje lokalnih skupnosti ogromen.

Mladinske strukture

Kako lahko mladi na podeželju okrepijo svoj glas?

Da bi mladi resnično lahko vplivali na odločanje, potrebujejo organizirane načine za izražanje svojih stališč. Na podeželju pomagajo strukture, kot so mladinski sveti lokalnih skupnosti, mreže in organizacije, ki krepijo glas mladih ter zagotavljajo, da mladi niso le slišani, ampak so tudi dejansko vključeni. Poglejmo, kako te strukture delujejo, kakšen je njihov vpliv in zakaj so pomembne.

Mladinski sveti lokalnih skupnosti in forumi – glas v lokalni skupnosti

Na lokalni ravni so mladinski sveti lokalnih (občinskih) skupnosti ali mladinski forumi pogosto prva priložnost, da se mladi s podeželja formalno vključijo v procese odločanja. Ti organi mladim omogočajo, da razpravljajo o lokalnih vprašanjih ter uradno delijo svoje ideje ali priporočila z lokalnimi odločevalci.

- V nekaterih državah (zlasti v nordijskih in baltskih) imajo mladinski sveti tudi manjše podeželske skupnosti. Ti organi so lahko zelo vplivni, če jih podpira lokalna oblast – pogosto imajo celo svoje proračune in zagotovljene posvete o stvareh, ki zadevajo mlade (na primer javni prevoz ali mladinski prostori).
- V drugih državah – zlasti v delih Španije, vzhodne Evrope ali na Balkanu – pa takšne strukture bodisi ne obstajajo, bodisi imajo zelo omejen vpliv, kar pomeni, da mladi na podeželju nimajo strukturiranega glasu.

Ključ do uspešnih mladinskih svetov lokalnih skupnosti je podpora odraslih in lokalnih odločevalcev. Ko mladi občutijo, da jih poslušajo (na primer, če imajo svoj sedež na sejah občinskega sveta), njihovo sodelovanje postane resnično smiselno. Brez te podpore pa mladinski sveti pogosto zamrejo, mladi pa izgubijo motivacijo za vključevanje.

Nacionalni mladinski sveti – Glas mladih na državni ravni

Skoraj vsaka evropska država ima nacionalni mladinski svet – združenje, kjer se mladinske organizacije povezujejo in zagovarjajo interese mladih na nacionalni ravni. Vendar so ti sveti v preteklosti pogosto zastopali predvsem urbano mladino, medtem ko so bili mladi s podeželja manj slišani.

- Na srečo se to spreminja. Nekateri nacionalni mladinski sveti danes vključujejo tudi organizacije podeželske mladine ali imajo posebne predstavnike, ki zastopajo glas podeželja. Na ta način lahko nacionalne politike bolj resnično odražajo potrebe in realnost mladih, ki živijo na podeželju.
- Ko je podeželska mladina aktivno zastopana, postanejo politike bolj odzivne – na primer s posebnimi shemami prevoza, programi za razvoj podeželskega podjetništva ali prilagojenimi izobraževalnimi priložnostmi.

Mladinski parlamenti in skupščine – Občasne platforme za sodelovanje

Poleg lokalnih svetov in nevladnih organizacij mladinski parlamenti ali skupščine nudijo priložnosti, da lahko mladi s podeželja kolektivno prispevajo svoje ideje. Čeprav ti dogodki niso stalni, ustvarjajo pomembne platforme, kjer so glasovi mladih dokumentirani in posredovani odločevalcem.

Mreže in organizacije mladih na podeželju – skupaj smo močnejši

Posebne mladinske organizacije, ki zastopajo interese podeželske mladine, so ključne, saj neposredno razumejo in zagovarjajo edinstvene potrebe mladih na podeželju:

- **Rural Youth Europe (RYE)** je krovna organizacija, ki povezuje podeželske mladinske skupine iz 20 držav in zastopa približno 500.000 mladih. RYE izvaja usposabljanja, prireja dogodke, izmenjuje dobre prakse in skrbi, da vprašanja podeželja ostajajo prednostna v evropski mladinski politiki. Njihovo sodelovanje je bilo ključno pri sprejetju Cilja za mlade št. 6 ("Napredek podeželske mladine") v EU.
- **MIJARC Europe** (International Catholic Rural Youth Movement) se osredotoča na osebni razvoj, socialno pravičnost in kmetijstvo z vidika vere. Aktivna je na lokalni ravni (zlasti v Franciji, Belgiji in Portugalski), pogosto deluje kot lokalni mladinski svet in pomaga pri usposabljanju voditeljev skupnosti. Prav tako vpliva na politične razprave, na primer pri reformah kmetijskih politik EU.
- **Združenja mladih kmetov kot je CEJA** (European Council of Young Farmers) močno zagovarjajo interese mladih na podeželju v kmetijstvu, pri čemer se ukvarjajo z vprašanji, kot so dostop do zemljišč in podpora kmetijam. Čeprav je njihov glavni fokus gospodarski, imajo pomembno politično vlogo, saj sodelujejo z odločevalci pri vprašanih razvoja podeželja. Pogosto sodelujejo z mladinskimi organizacijami, kot je RYE, kar mladim kmetom omogoča močnejši kolektivni glas.

Mreže izobraževanja in mladinskega dela – Razvijanje veščin in vodstvenih sposobnosti

Druge mreže, kot je **4H movement**, so aktivne predvsem v nordijskih in vzhodnoevropskih državah. 4H klubi se osredotočajo na razvoj praktičnih veščin, vodstvenih sposobnosti in državljanske participacije, kar posredno krepi sodelovanje mladih na podeželju, saj jih opolnomoči na lokalni ravni.

Drug primer je mreža **Europe Goes Local**, ki profesionalizira mladinsko delo v podeželskih občinah in tako povečuje učinkovitost lokalnih mladinskih struktur.

Vpliv struktur podeželske mladine:

Lokalno

Učinkoviti mladinski sveti ali aktivne mladinske organizacije lahko pripeljejo do resničnih sprememb – na primer novih mladinskih centrov, lokalnih programov ali izboljšanih javnih storitev.

Nacionalno

Predstavniki podeželske mladine v nacionalnih mladinskih svetih zagotavljajo, da nacionalne mladinske politike vključujejo perspektivo podeželja, pri čemer vplivajo na vse, od prevoza do podpore v podjetništvu.

Na nivoju EU

Organizacije podeželske mladine so vprašanja mladih na podeželju naredila vidna in vplivna. Obstoj Cilja za mlade št. 6 v EU in nedavna priporočila Sveta Evrope o podeželski mladini so jasni rezultati tega zagovorništva.

Različne strukture podeželske mladine so hrbtenica smiselnega sodelovanja mladih. Organizirajo glas mladih, ustvarjajo priložnosti za vključevanje in služijo kot ključni most med mladimi in odločevalci. Kljub temu se soočajo z izzivi, kot so omejena financiranja, nestabilno članstvo zaradi odseljavanja mladih in neenakomerna podpora lokalnih oblasti. Da bi okrepili sodelovanje mladih na podeželju, te strukture potrebujejo stalno finančno podporo, usposabljanja in pravno podlago. Močne, reprezentativne mladinske strukture omogočajo, da lahko mladi aktivno oblikujejo svoje skupnosti, zagovarjajo svoje potrebe in poskrbijo, da se njihov glas upošteva na vseh ravneh odločanja.

Participacija mladih na podeželju in njihovi izzivi

Mladi na podeželju po vsej Evropi se soočajo s številnimi ovirami, da bi bili slišani in vključeni. Ti izzivi so medsebojno povezani in vplivajo na dostop, vključenost in samozavest.

1

Dostop in infrastruktura

- Slab javni prevoz in internet izolirata mlade.
- Premalo mladinskih prostorov in omejena izobraževanja ali storitve otežujejo vključevanje.
- Pomanjkanje lokalnih priložnosti povzroča, da mnogi odhajajo.

2

Izoliranost podeželja

- Odločitve se sprejemajo daleč stran, zaradi česar se mladi počutijo nevidne.
- Majhno število prebivalcev in odseljevanje mladih slabita mladinske skupine.
- Manjšine ali marginalizirani mladi se pogosto počutijo ogroženi ali izključeni.

3

Socialne in kulturne razlike

- Odrasli pogosto zavračajo glas mladih kot "premladih."
- Moč ostaja v rokah peščice.
- Spolne norme, pritisk vrstnikov in izgubljeno zaupanje zmanjšujejo sodelovanje.

4

Strukturne ovire

- Le malo podeželskih območij ima mladinske svete ali podporne sisteme.
- NVO se osredotočajo na mesta, zato so mladi na podeželju pogosto spregledani.
- Zapletena birokracija, nizka financiranja in centralizacija ovirajo lokalne pobude.

5

Mnenja in predsodki

- Mladi na podeželju so pogosto podcenjeni ali spregledani.
- Nizka pričakovanja skupnosti zmanjšujejo njihovo motivacijo.
- Manj priložnosti za razvoj vodstvenih veščin jih postavlja v slabši položaj.

Kaj zavira mladinske strukture?

Lokalno

Pomanjkanje financ, kadrov in prostorov.
Obremenjujoča birokracija.
Podpora je pogosto odvisna od osebnih povezav.

Nacionalno

Prevladuje osredotočenost na urbana območja.
Glasovi podeželja so pogosto izključeni.
Še vedno obstajajo ovire zaradi prevoza in dostopa.

Internacionalno

Stroški, jezik in samozavest ovirajo dostop.
Dogodki se zdijo elitni in odtujeni.
Marginalizirani mladi na podeželju se počutijo izključene.

Mladi voditelji na podeželju vztrajno pritiskajo na odločevalce, vendar za resnične spremembe potrebujemo boljša sredstva, večjo vključenost in podporo na vseh ravneh.

Prihodnost sodelovanja mladih na podeželju

Večja vključenost

- Boljši dostop do interneta in spletnih platform omogoča, da se mladi na podeželju lahko vključujejo tudi od doma.
- Družbena omrežja, spletna sodelovanja in digitalni aktivizem povečujejo vidnost in vpliv.
- Še vedno so potrebna dodatna usposabljanja in dostopna infrastruktura.

Digitalna orodja

Pobude mladih na terenu

- Mladi na podeželju vodijo različna gibanja za podnebje, kulturo, proti odseljevanju,...
- Protesti se preoblikujejo v predloge politik in vodstvene vloge.
- Mladi gradijo zaveznitva z NVO in lokalnimi voditelji.

- Mladi na podeželju so zdaj del evropskih mladinskih platform in političnih forumov.
- Sooblikujejo programe na področjih trajnosti, izobraževanja in razvoja podeželja.

- Politike EU in nacionalne politike vse bolj dajejo prednost mladim na podeželju.
- Mladinski svetovi, dialogi in ciljno financiranje se širijo.
- "Youth-proofing" oz. prilagajanje politik mladim in decentralizacija podpirata lokalno vodstvo.

Okrepljena podpora institucij

- Mladi na podeželju so bolj proaktivni in jih drugi vidijo kot dobre voditelje skupnosti.
- Delo na daljavo in trendi po COVID-u so naredili življenje na podeželju bolj privlačno.
- Povečuje se medgeneracijsko spoštovanje in lokalno vključevanje.

Sprememba razmišljanja

Pogled v prihodnost:

Z rastjo orodij, priznanja in samozavesti postajajo mladi na podeželju ključni akterji pri oblikovanju svoje prihodnosti in skupnosti. V naslednjem poglavju bomo raziskali, kako obstoječe strukture podeželske mladine že izkoriščajo te priložnosti, ter predstavili primere dobre prakse participacije mladih na podeželju.

Predlogi za ukrepanje

Kako spodbuditi participacijo mladih na podeželju?

Mladi na podeželju so nam jasno povedali, da želijo biti slišani, spoštovani in vključeni v odločitve, ki oblikujejo njihovo prihodnost. Na podlagi njihovih izkušenj in mnenj iz vse Evrope predstavljamo konkretna priporočila za različne deležnike – od odločevalcev in lokalnih oblasti do mladinskih organizacij in institucij EU – kako še bolje spodbuditi sodelovanje mladih na podeželju pri odločanju.

Priporočila za odločevalce (nacionalni in regionalni organi)

Ustvarite strategije za mlade na podeželju:

- Pripravite strategije ali vključite poglavje o podeželskih mladih v nacionalne mladinske politike.
- Določite jasne cilje za izboljšanje mladinskih storitev, zastopanja in priložnosti.
- Ustanovite podeželske mladinske skupščine ali redne posvete z mladimi, da bodo mladi stalno vključeni.
- Popolnoma izvedite Priporočilo Sveta Evrope o mladih na podeželju.

Vlagajte v infrastrukturo in dostopnost:

- Poskrbite za zanesljiv internet na podeželskih območjih.
- Izboljšajte možnosti javnega prevoza posebej za mlade, na primer večerne avtobusne linije ali lokalne prevoze, da se lahko mladi aktivno udeležujejo sestankov in dejavnosti.

Uveljavite glas mladih v institucijah:

- Uvedite obvezne lokalne mladinske svete z jasno svetovalno funkcijo.
- Poskrbite, da bodo predstavniki mladih na podeželju vključeni v odločevalske organe (npr. ministrstva za kmetijstvo ali odbore za podeželski razvoj).

Podpirajte mladinske programe in storitve na podeželju:

- Vlagajte v mladinske delavce na podeželju in mobilne storitve, da mladi lahko lažje sodelujejo.
- Razširite dostop do duševnega zdravja in svetovanja, tudi preko zdravstvenih storitev na daljavo.
- Zagotovite "podeželsko usklajene" mladinske politike in "mladim prilagojene" podeželske politike.
- Poskrbite, da bodo vse mladinske pobude dosegle mlade na podeželju (posebni programi, rezervirana mesta...).
- Pri načrtovanju "podeželskih politik" upoštevajte vpliv na mlade.

Motivirajte mlade, da ostanejo ali se vrnejo na podeželje:

- Mladim ponudite štipendije, subvencije za zagon podjetij ali skupne delovne prostore na podeželju.
- Izboljšajte izobraževalne možnosti na podeželju (izobraževalni podružnični centri, učenje na daljavo) in s tem zmanjšajte odseljevanje.

Priporočila za lokalne oblasti (občine in mestni ali lokalni organi)

Ustanovite in opolnomočite lokalne mladinske svete:

- Ustanovite mladinske svete lokalnih skupnosti (MSLS), zagotovite jim prostore za sestanke in dodelite povezovalca z lokalnim svetom.
- Prispevke mladinskih svetov jemljite resno – odgovarjajte in pojasnite svoje odločitve, da bodo mladi ostali vključeni.

Vključite mlade v načrtovanje skupnosti:

- Redno vključujte mlade v načrtovalne procese (lokalni razvojni načrti, infrastrukturni projekti).
- Uvedite participativni proračun, kjer mladi odločajo, kako se porabi del lokalnih sredstev.

Izboljšajte komunikacijo in dosegljivost:

- Uporabljajte kanale, prijazne mladim, kot so družbena omrežja, WhatsApp skupine ali šolski bilteni.
- Javno slavite uspehe mladih, da spodbudite ponos v skupnosti.

Podpirajte namenjene mladinske prostore in dejavnosti:

- Zagotovite in opremite lokalne mladinske centre ali sobe.
- Podprite dogodke, ki jih vodijo mladi, tudi s preprosto podporo, kot je prostor ali oprema.

Spodbujajte medgeneracijski dialog:

- Omogočite pogovore ali mentorstvo med mladimi in starejšimi, da razbijete kulturne ovire in spodbujate medsebojno spoštovanje.

Izkoristite zunanje možnosti financiranja:

- Prijavite se na iniciative, kot so Evropska mladinska vas ali izmenjave Erasmus+, da spodbudite vključevanje mladih v lokalni skupnosti.

Priporočila za mladinske organizacije in mreže

Dajte prednost vključevanju mladim s podeželja:

- Redno organizirajte dogodke na podeželju ali imenujte ambasadorje za podeželsko mladino.
- Ponudite ciljno usposabljanje za zagovorništvo mladih na podeželju.

Povezujte in podpirajte podeželske mladinske skupine:

- Sodelujte z mladinskimi društvi na podeželju, nudite mentorstvo in vire.
- Ustvarite platforme (spletni forumi, webinarji), kjer si lahko mladi na podeželju iz različnih držav izmenjujejo znanje in ideje.

Zagovarjajte mlade na podeželju:

- Spodbujajte vlade in institucije EU, da dajo prednost sodelovanju mladim s podeželja.
- Spremljajte napredek pri Cilju mladih #6 (Rural Youth Forward) in zahtevajte odgovornost od odločevalcev.

Opolnomočite voditelje mladih na podeželju:

- Proaktivno usposablajte in dvigujte mlade na podeželju v vodstvene vloge.
- Uvedite mentorstvo, ki povezuje izkušene aktiviste z novimi mladimi s podeželja.

Sodelujte z drugimi sektorji:

- Gradite zaveznitva z organizacijami za razvoj podeželja, kmetijskimi organizacijami in drugimi, da okrepite glas mladih na podeželju.

Priporočila za institucije Evropske unije:

Vključite podeželsko mladino v pobude EU:

- Ustvarite posebne razpise v programih, kot sta Erasmus+ ali Evropski solidarnostni korpus, namenjene projektom za sodelovanje mladih na podeželju.
- Organizirajte dogodke EU Youth Dialogue na podeželju, da se neposredno zajamejo perspektive mladih.

Izkoristite Podeželski pakt in Dolgoročno vizijo:

- V akcije EU Podeželskega pakta (*EU Rural Pact*) vključite jasne zaveze za mlade na podeželju (npr. ustanovitev 100 novih lokalnih mladinskih svetov).
- Spremljajte kazalnike za mlade na podeželju v okviru Dolgoročne vizije (*Rural Action Plan*).

Spodbujajte sinergijo politik in financiranja:

- Spodbujajte združevanje sredstev za razvoj podeželja in mladinskih politik za podporo pobudam mladih na podeželju.
- Zagotovite praktična navodila, kako učinkovito kombinirati različne vire EU financiranja.

Podprite prenos znanja in krepitev zmogljivosti:

- Pripravite spletni modul za usposabljanje in nabor orodij deljenja najboljših praks za mlade na podeželju.
- Ustvarite EU skupnost, kjer si lahko mladi s podeželja izmenjujejo znanja in izkušnje.

Priznanja in nagrade:

- Razširite iniciativo Evropske podeželske vasi (*European Youth Village*) po Evropi, da spodbudite podeželske skupnosti k mladinskemu sodelovanju.

Podpora zakonodaje in parlamenta:

- Občasno pregledujte in posodablajte Sklepe Sveta, ki posebej obravnavajo sodelovanje mladih na podeželju.
- Spodbujajte Evropski parlament k ustanovitvi delovne skupine, osredotočene na vprašanja mladih s podeželja.

Zaključek

Mladi na podeželju po vsej Evropi so motivirani, da **soustvarjajo svoje skupnosti**, a praktične ovire – slab javni prevoz, nezanesljiv internet, geografska izolacija in zanemarjanje s strani institucij – še vedno omejujejo njihov vpliv. Njihovo nižjo stopnjo sodelovanja odražajo te ovire, ne pa pomanjkanja interesa.

Kjer obstaja ustrezna podpora, mladi na podeželju ostajajo in so uspešni. Pobude, kot so European Youth Village (Romunija), LEADER skupine (Finska) in “Landjugend” v Avstriji, dokazujejo, da lahko mladi, če le imajo sredstva in glas pri odločanju, **prostovoljno sodelujejo, ustvarjajo inovativne projekte in prispevajo dragocene vpoglede v politiko**. Dosledno opozarjajo na ključna vprašanja, kot so izobraževanje, zaposlovanje in infrastruktura, ob tem pa poudarjajo:

***Imamo enake sanje kot mladi v mestih,
le da imamo manj priložnosti, da jih izrazimo.***

Pozitivni trendi so prisotni: izboljšana povezljivost, evropski okvirji, kot sta Strategija za mlade (*Youth Strategy*) in Podeželski pakt (*Rural Pact*), ter pobude na lokalni ravni, osredotočene na podnebne spremembe in zmanjševanje depopulacije, širijo možnosti za vključevanje mladih. Kljub temu je še vedno nujno odpraviti ključne razlike med mestom in podeželjem, zagotoviti stabilno financiranje in okrepiti lokalne institucije, da bo sodelovanje trajnostno.

V igri je veliko: **opolnomočeni mladi na podeželju lahko premostijo razlike, revitalizirajo demokracijo in okrepijo socialno kohezijo**. To zahteva usklajeno delovanje – vlaganje v infrastrukturo, formalizacijo mladinskih svetov, podporo mladinskim projektom in učinkovito uporabo digitalnih orodij.

Vizija mladih na podeželju je jasna: **biti priznani kot enakopravni soustvarjalci evropske prihodnosti**. S širjenjem preverjenih praks in odpravo trajnih ovir lahko **Evropa premakne mlade na podeželju iz obrobja v osrednji del odločanja** ter zagotovi živahne in odporne podeželske skupnosti, kjer se mladim glasovom resnično prisluhne.

Priznanje: Projekt je prejel finančna sredstva Evropske unije prek EACEA (številka pogodbe: 101185214).

Pravna opomba: Stališča in mnenja izražena v tem dokumentu so mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvršne agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne odgovarjata za vsebino.

Osnova dokumenta: Realities and trends of rural youth participation in decision-making
© Rural Youth Europe in Asociația pentru Dezvoltare Activă, maj 2025.

Avtorji: Jakub Dvorský, Monika Slaninová, Victor Catalin Toma

Oblikovanje: Sara Álvarez Gómez

Urednica: Anja Fortuna

Copyright © Rural Youth Europe, Asociația pentru Dezvoltare Activă in Vidiecky Parlament Mladých na Slovensku.

Vsebino tega gradiva je dovoljeno reproducirati ob navedbi vira.

Junij 2025

Prevod v slovenščino: Ajda Podlesnik, oktober 2025

Co-funded by
the European Union